

1. Rabbi Aharon Lichtenstein, *Diaspora Religious Zionism: Some Current Reflections*, pp. 22-23

In the course of my initial visit to Israel, during the summer of 1962, I went to visit *mori verabbi*, Rav Y. Hutner zt"l, who, prior to his aliya, often spent the summer at Pension Reich in Jerusalem. After reproaching me gently for having left my wife in the United States (?אזא כתובה האסטו געשריבען?), he began to question me regarding my impressions – particularly, about what had struck my notice especially. As, at that stage, I had focused upon the Torah world in Israel, I noted a number of phenomena which had struck me favorably, as compared to the American scene: widespread popular talmud Torah, the interaction of the Torah and general communities in the implementation of *Hoshen Mishpat* etc. Every reply was rebutted with the comment that its subject could have been found in Eastern Europe as well, and so was neither endemic nor unique to Eretz Israel. When he sensed that I had exhausted my material, he pressed on, inquiring as to what indeed was special about my visit, and, when it became clear that I could, at best, only respond feebly, the Rosh Yeshiva opened with a volley of sources and dicta – the description of Eretz Israel as ארץ אשר ד' אלקיך דורש אותה (a land that Hashem your G-d cares for), or as that to which Moshe and Aharon had been barred access, which was now open to us... all trumpeting forth the sacral, metaphysical, and historical uniqueness of the land and all causing me to realize, in a flash, that I had missed the boat entirely. As he railed on, as perhaps only he could, against tourists he had met on the plane, acting and talking as if they were en route to vacation in California, the sense of failure cut deeper and deeper. I walked out into the Beit Hakerem evening air like a beaten dog. But I knew I had been beaten justly; and today, almost forty-five years later, I remain deeply grateful to the Rosh Yeshiva for opening my eyes and for opening my heart.

The Most Basic Source

2. Ramban (13th century Spain), Extra Mitzvat Aseh 4

מצוה רביעית שנצטוונו לרשת הארץ אשר נתן הקל יתברך ויתעלה לאבותינו לאברהם ליצחק וליעקב, ולא נעזבה ביד זולתינו מן האומות או לשממה. והוא אמרו להם (מסעי לג) "והורשתם את הארץ וישבתם בה כי לכם נתתי את הארץ לרשת אותה. והתנחלתם את הארץ..."
Mitzvah 4 is that we are instructed to inherit the land which Gd gave to our ancestors, to Avraham, Yitzchak and Yaakov, and that we shall not leave it in the hands of any other nation, or for desolation. This is what the verse means when it says, "You shall inherit the land and live in it, for to you I have given the land to inherit. You shall take estates in the land..."

3. Rabbi Yitzchak ben Sheshet Perfet (14th century Spain/Algeria), Responsum 101

הקונה שדה [בא"י] מן הכותי היא מצוה גדולה מן העליה. כי העליה היא מצוה לשעת', ולעצמו לבד, ולא נתיר בה שבות... אבל ישוב א", אינה מצוה לשעת', אלא מצוה המתקיימת לעול' היא, ומצו' ותועל' היא לכל ישראל, שלא תשתקע ארץ קדוש' ביד טמאים...
One who acquires a field [in Israel] from a non-Jew performs a mitzvah that is greater than *aliyah*. *Aliyah* is a momentary mitzvah, performed for one's self, and insufficient to override a rabbinic prohibition... But living in Israel is not a momentary mitzvah, but a mitzvah which endures eternally, and it is a mitzvah and benefit for all Israel, so that the sacred land will not sink in the hands of the impure...

4. Rashi (11th century France) to Bamidbar 33:53

והורשתם את הארץ וישבתם בה - "והורשתם" אותה מיושביה, ואז "וישבתם בה", תוכלו להתקיים בה, ואם לאו לא תוכלו להתקיים בה:
"You shall conquer the land and live there" – "You shall conquer" it from its inhabitants, and then "You shall live there," you will be able to endure there. Otherwise, you will not be able to endure there.

5. Megilat Esther ibid to Ramban Extra Mitzvat Aseh 4

נראה לי כי מה שלא מנאה הרב הוא לפי שמצות ירושת הארץ וישיבתה לא נהגה רק בימי משה ויהושע ודוד וכל זמן שלא גלו מארצם, אבל אחר שגלו מעל אדמתם אין מצוה זו נוהגת לדורות עד עת בוא המשיח, כי אדרבא נצטוונו לפי מה שאמרו בסוף כתובות (דף ק"א) שלא נמרוד באומות ללכת לכבוש את הארץ בחזקה.

It appears to me that our master omitted it because the mitzvah of inheriting the land and dwelling therein was applicable only in the days of Moshe and Yehoshua and David, as long as they had not been exiled from the land. Once they were exiled from the land, this Mitzvah did not have cross-generational application before the arrival of Mashiach. Just

the opposite – we were instructed, as recorded in the Talmud (Ketuvot 111) that we shall not rebel against the nations, to go conquer Israel by strength.

Indirect Evidence for a Mitzvah

6. Mishnah Ketuvot 13:11

הכל מעלין לארץ ישראל ואין הכל מוציאין, הכל מעלין לירושלם ואין הכל מוציאין, אחד האנשים ואחד הנשים.

Anyone may bring their family up to Israel and no one may remove it, anyone may bring their family up to Jerusalem and no one may remove it, whether men or women.

7. Rabbi Shlomo Kluger (19th century Poland), Ha'Elef Lecha Shlomo Even haEzer 120

מה דיכול לכופה לילך עמו לא"י הוי רק מכה מצות ישיבת א"י וזה הוי אם מכוין לשם מצוה לבד אבל אם מכוין לשם כונה אחרת לא לשם מצוה ודאי א"י לכופה וא"כ כאן כיון דאין לו פרנסה בכאן ובייש ל"י בההוא מתא הוי אומדנא דמוכה דאינו מכוין לשם מצוה רק להנאת הפרנסה ודאי א"י לכופה לכ"ע

His ability to compel her to accompany him to Israel is only a function of the mitzvah of settling Israel, and this is only where he intends solely to fulfill the mitzvah. If his intent is otherwise, and not for the mitzvah, then it is certain that he cannot compel her. If so, then in this case, since he has no livelihood here and he does have it in that [Israeli] city, it is clear that he does not intend to fulfill the mitzvah, but only to benefit from his livelihood. Certainly, all would agree that he cannot compel her.

8. Rabbi Moshe Sofer (18th-19th century Hungary), Chatam Sofer Yoreh Deah 234

והנה לכאורה משמע לא משום מצות התלויים בא"י וירושלי' כופי' אלא משום קדושת עצמה וכל הדר בח"ל דומה כמי שאין לו א-לוה

It appears that this power is not because of the mitzvot which depend on being in Israel or Jerusalem, but because of the inherent sanctity of the place, and "Any who dwell outside Israel are as though they had no G-d." (Ketuvot 110b)

9. Rabbi Yom Tov El-Asvili (13th-14th century Spain), Ritva Ketuvot 110b

הכל מעלין כו'. פירוש ואפי' לאחר החרבן דאכתי איכא חבת הארץ

"Anyone may bring" – Meaning, even after the destruction [of the Temple], for the love of the land remains.

10. R' Avraham Danziger (18th-19th century Vilna), Shaarei Tzedek: Shaar Mishpat ha'Aretz: Chochmat Adam 11:14

והטעם דאסור לצאת מפני שיש שם ישראל מועטים, בכדי שלא תשאר ריק מישראל, והם מתפללים בשלום כולנו, ותפילתם יותר מקובלת מתפילתינו.

The reason one may not leave is because there are few Jews there, and it should not be left empty of Jews. They pray for all of us, and their prayer is more accepted than ours.

11. Rambam (12th century Egypt), Mishneh Torah, Hilchot Melachim 5:9

אסור לצאת מארץ ישראל לחוצה לארץ לעולם, אלא ללמוד תורה או לישא אשה או להציל מן העכו"ם ויחזור לארץ, וכן יוצא הוא לסחורה, אבל לשכון בחוצה לארץ אסור אלא אם כן חזק שם הרעב עד שנעשה שוה דינר חטין בשני דינרין...

It is always prohibited to depart Israel for other lands, other than for the sake of Torah study, marriage, or saving people from non-Jews - and then returning to the land. One may also leave for business. But living outside Israel is prohibited, unless a famine in Israel is so strong in Israel that a dinar's worth of wheat is sold for two dinar...

12. Midrash, Sifri Devarim 80

מעשה ברבי אלעזר בן שמוע ורבי יוחנן הסנדלר שהיו הולכים לנציבים אצל רבי יהודה בן בתירה ללמוד ממנו תורה והגיעו לציידן וזכרו את ארץ ישראל זקפו עיניהם וזלגו דמעותיהם וקרעו בגדיהם וקראו את המקרא הזה (דב' יא:לא-לב) "וירשתם אותה וישבתם בה. ושמרת לעשות את כל החוקים האלה ואת המשפטים." אמרו ישיבת ארץ ישראל שקולה כנגד כל המצוות שבתורה חזרו ובאו להם לארץ ישראל.

Once Rabbi Elazar ben Shamua and Rabbi Yochanan haSandlar were going to Netzivim to Rabbi Yehudah ben Beteirah, to learn Torah from him. When they arrived at Sidon and remembered Israel, they raised their eyes, their tears ran down, they tore their clothes, and they recited Devarim 11:31-32, "And you shall inherit it and live there, and you shall be careful to perform all of these statutes and the laws." They said: Living in Israel is weighed as the equal of all of the Torah's mitzvot! They turned back to Israel.

Indirect Evidence for a Non-Mitzvah

13. Talmud, Ketuvot 111a

ג' שבועות הללו למה אחת שלא יעלו ישראל בחומה ואחת שהשביע הקב"ה את ישראל שלא ימרדו באומות העולם ואחת שהשביע הקב"ה את העובדי כוכבים שלא ישתעבדו בהן בישראל יותר מדאי

What is the purpose of these three oaths? That the Jews should not ascend as a wall, that the Jews should not rebel against the nations, and that the nations should not overly oppress the Jews.

14. Rabbi Eliezer Waldenberg (20th century Israel), Tzitz Eliezer 7:48:12

אזכיר בנוגע לזה רק מה שראיתי בשו"ת תולדות יעקב (מבעל שארי יעקב), חו"מ ח'... ומבאר, ודומה דמטו לה גם משמיה דמרן הגרא"י קוק ז"ל, מפני שכבר כלל לנו הרמב"ם בשרשים שלו, בשורש ד - ה, שאין למנות ציוויים הכוללים התורה כולה או מצוות הרבה, כאילו יאמר עשה כל מה שצויתך, ומשום כך לא מנה גם מצוות יישוב ארץ ישראל במצוות עשה, מפני שהיא מצווה שכוללת הרבה מצוות ביח...

I will just mention regarding this that which I saw in *Toldot Yaakov Choshen Mishpat* 8... He explains, and I think this is also brought in the name of our master, Rabbi A. Y. Kook z"l, because Rambam gave us a general rule in his *Shorashim*, #4-5, that one should not count commands which include the entire Torah or many mitzvot, as if to say, "Do all that I have commanded you." Therefore he did not count the mitzvah of settling Israel as a commandment, too, because this is a mitzvah that includes many mitzvot...

15. Rambam (12th century Egypt), *Mishneh Torah*, Laws of Kings 5:7

ומותר לשכון בכל העולם חוץ מארץ מצרים, מן הים הגדול ועד המערב ארבע מאות פרסה על ארבע מאות פרסה כנגד ארץ כוש וכנגד המדבר, הכל אסור להתישב בה, בשלשה מקומות הזהירה תורה שלא לשוב למצרים, שנאמר לא תוסיפון לשוב בדרך הזה עוד, לא תוסיף עוד לראותה, לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם, ואלכסנדריאה בכלל האיסור.

One may dwell anywhere in the world, other than Egypt, from the Mediterranean Sea to the west, 400 *parsah* by 400 *parsah* opposite Kush and the wilderness, one may not live in any of it. In three places the Torah warned not to return to Egypt: "You shall no longer return along this path again," "You shall not see it again," "You shall not see them again, ever." Alexandria is included in the prohibition.

16. Rabbi Yisrael ben Petachyah Isserlein (15th century Austria), *Terumat haDeshen* 2:88

ומה שכתבת לי עוד מעלייתך לארץ צבי ולעיר הקדש שיבנה במהרה בימינו, אי מצוה הוא... דע לך דבודאי שבח גדול ומעלה יש לו לאדם הדר בא"י, וכ"ש בעיר הקדש לתועלת לעה"ב וגם לעה"ז.

Regarding what you wrote of your ascent to the desirable land and the sacred city, may it be rebuilt soon in our days, and [asking] whether it is a mitzvah... Know that there certainly is great praise and a great level for one who dwells in Israel, and certainly in the sacred city, providing benefit in the next world as well as this one.

17. Tosafot Ketuvot 110b **הוא**

אינו נוהג בזמן הזה דאיכא סכנת דרכים

This does not apply today, when the trip is dangerous.

18. Rabbi Avraham Shapira (20th century Israel), *Minchat Avraham* I 44

וע"כ לרמב"ן שסובר שהוי מ"ע מתרי"ג מצות (בין אם הרמב"ם סובר כן או לא) אין לומר שהמצוה לגור בא"י תלויה ברצונו של אדם לקיימה אלא הוי חובה גמורה. ומה שכל הדורות לא נזהרו גדולי ישראל בזה, הוא כמו שכתוב בתשובות מהר"ם ותרומת הדשן שהיו אנוסים והיו מנועים מלדור בארץ ישראל בגלל המצוקה וכדו'...

אבל כעת שארץ ישראל היא מדינת ישראל ולפי כל התנאים הכלכליים שבארץ הגדר של מצטער הוא היום פחות מאד, בפרט לאנשים רווקים ובלי עול משפחה, ודאי הכל בחזקת חייב במצווה...

According to Nachmanides, who believes it is a biblical commandment (whether Maimonides thinks so, or not), one cannot say that the mitzvah of living in Israel depends on personal desire. Rather, it is a total obligation. The fact that leaders of Israel across the generations were not careful with this is as is written in the responsa of Maharam and Terumat haDeshen, that they had no choice, and were prevented from living in Israel because of the difficulty...

But today, when Israel is now the State of Israel, and by all financial measures in Israel today the [likelihood] of suffering is very low, and especially for single males without the yoke of supporting a family, all are certainly presumed to be obligated...